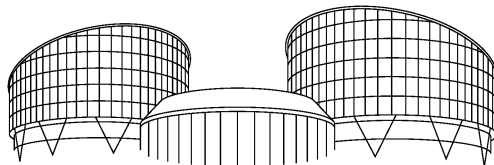

OMELCHENKO v. UKRAINE

© Переклад Олександра Дроздова, Олени Дроздової, Дар'ї Мордас

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА «ОМЕЛЬЧЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (Заява № [45965/08](#))

© Переклад: адвоката, кандидата юридичних наук, доцента,
заслуженого юриста України
Олександра Дроздова

адвоката, кандидата юридичних наук,
директора Адвокатського бюро «Дроздова та партнери»
Олени Дроздової

Дар'ї Мордас

Офіційне цитування:
CASE OF OMELCHENKO v. UKRAINE
(Application no. [45965/08](#))

Офіційний текст англійською мовою:
<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-188437>

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ
13 Листопада 2018 року

OMELCHENKO v. UKRAINE

© Переклад Олександра Дроздова, Олени Дроздової, Дар'ї Мордас

У справі Омельченко проти України,

Європейський суд з прав людини (П'ята Секція), засідаючи 13 листопада 2018 року як Комітет у складі:

Йонко Грозева, *Голова*,

Габріеле Куцко-Штадлмайера,

Летіфа Хусейнова, *суддів*,

та Мілана Бласко, *заступника Секретаря Секції*,

Беручи до уваги вищезазначену заяву, подану 15 вересня 2008 року,

Беручи до уваги зауваження, надані Урядом-відповідачем, та зауваження, надані заявниками,

Після обговорення вирішує наступне:

ФАКТИ

1. Заявники, Омельченко Володимир Геннадійович та Омельченко Тетяна Семенівна - громадяни України, які народилися 1971 та 1970 роках відповідно і проживають у місті Ясне. Вони були представлені у Суді паном Т.О. Калмиковим, юристом, практикуючим у Харкові.

2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженим, з недавнього часу, І. Ліщиною з Міністерства юстиції.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

3. Факти справи, представлені сторонами, можуть бути узагальнені наступним чином.

4. У 2006 році заявники, разом з третім заявником, паном Н., подали цивільний позов до національних судів з проханням передати їм земельну ділянку з метою зайняття сільськогосподарською діяльністю. 25 травня 2006 року Мелітопольський місцевий суд відмовився розглянути по суті скарги заявників на тій підставі, що він (позов) підлягав розгляду в порядку адміністративного судочинства. 31 травня 2006 року заявники порушили адміністративне провадження в Мелітопольському місцевому суді, який 24 жовтня 2006 року відхилив позов заявників. 14 березня 2007 року апеляційний суд Запорізької області залишив це рішення без змін. Заявники подали апеляційні скарги. 20 лютого 2008 року Вищий адміністративний суд скасував вищезгадані рішення і припинив провадження у справі заявників. Суд постановив, що справа відноситься до цивільного судочинства. Рішення Вищого адміністративного суду було направлено заявникам 3

OMELCHENKO v. UKRAINE

© Переклад Олександра Дроздова, Олени Дроздової, Дар'ї Мордас

березня 2008 року (дата, зазначена на конверті). Заявники зазначили, що воно було вручено їм 15 березня 2008 року.

5. 15 вересня 2008 року заявники подали заяву до цього Суду (ЄСПЛ).

6. 30 листопада 2008 року третій позивач, пан Н., попросив продовжити строк оскарження рішення Апеляційного суду Запорізької області від 25 травня 2006 року у світлі рішення Вищого адміністративного суду України від 20 лютого 2008 року.

7. 18 лютого 2009 року Апеляційний суд Запорізької області постановив продовжити пану Н. строк подання апеляційної скарги на рішення Мелітопольського місцевого суду від 25 травня 2006 року. 04 березня 2009 року апеляційний суд Запорізької області взяв до уваги апеляцію Н. щодо оскарження рішення від 25 травня 2006 року та повернув справу заявників до суду першої інстанції для повторного розгляду.

8. 23 вересня 2009 року Мелітопольський місцевий суд розглянув по суті претензії заявників у порядку цивільного судочинства та відхилив їх. Заявники оскаржили це рішення. 25 листопада 2009 року апеляційний суд Запорізької області залишив без змін рішення від 23 вересня 2009 року. 18 грудня 2009 року заявники подали скаргу з питань права. 15 січня 2010 року Верховний Суд України відхилив апеляцію заявників щодо правових питань як необґрунтовану.

СКАРГА

9. Заявники скаржилися за пунктом 1 статті 6 Конвенції на те, що національні суди не розглядали по суті їх вимоги, що позбавило їх права на доступ до суду.

ПРАВО

10. Уряд, серед іншого, стверджував, що справа заявників була розглянута національними судами по суті. Зокрема, він повідомив ЄСПЛ, що після ухвалення рішення Вищим адміністративним судом 20 лютого 2008 року, який відмовився розглядати позов заявників в адміністративному провадженні, справу було повернуто до Мелітопольського місцевого суду для розгляду в порядку цивільного судочинства і завершено її розгляд цим судом, який постановив рішення по суті скарги заявників. Уряд стверджував, що в обставинах цієї справи національні суди надали процесуальні засоби для

OMELCHENKO v. UKRAINE

© Переклад Олександра Дроздова, Олени Дроздової, Дар'ї Мордас

ефективного вирішення відповідного юрисдикційного конфлікту. Тому, на думку Уряду, заявникам не було відмовлено у правосудді.

11. Заявники стверджували, що, незважаючи на те, що їхні вимоги були врешті-решт розглянуті по суті, національні суди не дотрималися принципу належного урядування та не встановили баланс між їх інтересами та інтересами правосуддя. Заявники дійшли висновку, що невиконання національним судом остаточного рішення у їхній справі в період між 25 травня 2006 року та 25 листопада 2009 року наклало на них непропорційний тягар.

12. Суд нагадує, що, згідно з його прецедентною практикою, пункт 1 статті 6 Конвенції закріплює "право на суд", в якому право на доступ до суду (тобто, право на звернення до національних судів) становить лише один з його аспектів. Для того, щоб право на доступ було ефективним, особа повинна мати чітку, практичну можливість оскаржити діяння, що становить втручання у її права (див., зокрема, *Беллет проти Франції*, 4 грудня 1995 року, § 36, серія А № 333-В та *Церква села Сосулівка проти України*, № 37878/02, § 50, 28 лютого 2008 року, та посилання на них).

13. Суд також стверджує, що його завдання не полягає в тому, щоб досліджувати, чи мали національні суди відповідну компетенцію розглядати справу по суті, або встановлювати, якому з судів підсудний розгляд скарги заявників по суті (див. *Церква села Сосулівка*, наведене вище, § 51).

14. У зв'язку з цим Суд зазначає, що заявники мали змогу порушити провадження в національних судах і що суди в кінцевому підсумку ухвалили рішення, виходячи з суті їхніх позовів, незважаючи на початкову затримку, викликану питаннями щодо відповідної юрисдикції.

15. Суд вже роз'яснив у своїй прецедентній практиці щодо України, що суперечливі приписи національних судів у визначенні юрисдикції по справі, у разі якщо це призвело до неможливості розгляду зазначеної справи по суті, прирівнюється до відмови у здійсненні правосуддя, що порушує саму суть права заявника на доступ до суду (див. вищезгадане рішення у справі *Церква села Сосулівка*, п. 53).

16. Ця справа, однак, є іншою, враховуючи те, що національні суди усунули свою помилку, дотримуючись остаточного рішення Вищого адміністративного суду і розглянувши по суті справи заявників у цивільному процесі.

17. Іншими словами, заявники мали змогу отримати "визнання" їх цивільних прав, про які йдеться у пункті 1 статті 6 Конвенції.

18. Таким чином, Суд вважає, що заявники не були позбавлені права на доступ до суду.

OMELCHENKO v. UKRAINE

© Переклад Олександра Дроздова, Олени Дроздової, Дар'ї Мордас

19. Суд дійшов висновку, що скарга заявників щодо позбавлення їх права доступу до суду повинна бути визнана неприйнятною як явно необґрунтована відповідно до пунктів 3 (а) та 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

Оголошує скаргу неприйнятною;

Учинено англійською мовою і повідомлено письмово 6 грудня 2018 року.

Мілан Бласко

Заступник Секретаря

Йонко Грозева

Голова